

עובדי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה שותפים לתהליכים של קביעת מדיניות לפיתוח סטטיסטי בזירה הבין-לאומית, בעלון זה יוצגו כמה מפעילויות אלו.

נגישות חוצת גבולות לנתוני פרט לצורכי מחקר

ביוני 2011 ייסדה ועדת סטטיסטיקה ומדיניות סטטיסטית (CSSP) של ה-OECD צוות מומחים שתפקידו להציע פתרונות מעשיים כדי לעודד נגישות חוצת-גבולות לנתוני פרט רשמיים לצורך מחקר.

יו"ר צוות המומחים הוא מר פאול ג'קסון מהלשכה לסטטיסטיקה באנגליה וחברים בו נציגים מ-25 מדינות ובהם עו"ד בראיין ניגן, היועץ המשפטי ללמ"ס.

נוכח העובדה שמגבלות משפטיות מהוות את המחסום העיקרי לנגישות חוצת גבולות לנתוני פרט, שימש היועץ המשפטי ללמ"ס בתפקיד מרכזי ומכובד בעיצוב האסטרטגיה של צוות המומחים. הצוות בחן שלוש דרכים מרכזיות להנגשת נתוני פרט לחוקרים: מערכת גישה מרחוק (Remote Access), מערכת ביצוע מרחוק (Remote Execution) ושימוש גובר בקבצים לשימוש הציבור (Public Use File), תוך שימת לב למגבלות הסכמי השימוש בנתונים.

בנוסף, הציעו המומחים כלים לבניית אמון בין לשכות סטטיסטיות, כגון תכנית גנרית לבנייה ולניהול של מערכת גישה מרחוק, ומילון מונחים לעידוד השימוש בשפה משותפת. הובהר כי כל פתרון חייב להיות מוטמע כחלק אינטגרלי מתפעול הארגון, להיות מעוגן בנהלים מחייבים, ולקבל גיבוי תקציבי.

דיוני הצוות נמשכו כשלוש שנים ומסקנותיו הוצגו לפני ה-CSSP ב-4 באוגוסט 2014. חוות דעתו של עו"ד ניגן בנושא אכיפת חוקים מעבר לגבולות המדינה שימשה בסיס לפתרונות במישור המשפטי, כפי שהם מוצגים [בדו"ח](#).

סטטיסטיקה של ענפי השירותים

בעשורים האחרונים התרחב מאוד החלק היחסי של ענפי השירותים בפדיון ענפי הכלכלה ובתוצר, ולכן עלתה חשיבותם, ועמה הצורך בסטטיסטיקה בין-לאומית בת השוואה למדידת התפוקה במחירים קבועים. כדי לענות על צורך זה הוקמה בשנת 1987 בעיר Voorburg שבהולנד, קבוצת עבודה בין-לאומית ([Voorburg Group](#)) שמובילה עבודת פיתוח נרחבת בנושאים של תפוקה, מחירים וסיווגים, על פי תכנית עבודה מובנית. מדינת ישראל הצטרפה לקבוצה בשנת 2003, והיום הקבוצה מונה כ-50 נציגים מ-28 מדינות ה-OECD וממדינות נוספות.

ענפי השירותים רבים וכוללים בין היתר: שירותים מקצועיים, מדעים וטכניים, תחבורה ואחסנה, מידע ותקשורת, אירוח ואוכל. במשך השנים התרחב הכיסוי גם לענפי המסחר, הפיננסים, הנדל"ן ועוד. כל ענף הוא ייחודי ומדידת השירותים מאתגרת במיוחד בשל ייחודיות זו. בנוסף ניכרת דינמיות רבה בענפי השירותים במשק, המלווה בשינויים מתודולוגיים באופן החישוב, ובאופן הצגת הסטטיסטיקה. לכן יש חשיבות רבה לשיתוף בידע הקיים ושימוש במשאבים העומדים לרשות קבוצת עבודה זו.

גב' רות וייזנר, ראש תחום מחירי יצרן בלמ"ס, שותפה לפיתוח הסטטיסטיקה שקבוצת וורבורג מובילה, ומאז 2008 היא חולקת עם נציגי המדינות השונות בניסיון הלמ"ס בפיתוח מדדי מחירים בענפי השירותים, תוך סקירת המצב בעולם, השינויים שחלו בענפים והשיטות המומלצות (Best practices).

גב' וייזנר השתתפה בעדכון [המדריך המתודולוגי למדידת מחירים בענפי השירותים](#) המשותף ל-OECD ול-Eurostat שיוצא לאור בימים אלה. גב' וייזנר כתבה במדריך פרק לענף חדש: "שירותי מחשוב, ייעוץ בנושא מחשוב ושירותים גלויים" והשתתפה בכתיבת פרק לענף "שמירה ואבטחה".

באמצעות הידע שנצבר בקבוצת וורבורג, פיתחה הלמ"ס מדדי מחירים לענפי השירותים והחל משנת 2009 מתפרסמים באתר הלמ"ס וברחון לסטטיסטיקה של מחירים, מדדי מחירים רבעוניים לענפים: שירותים משפטיים, הנהלת חשבונאות וראיית חשבון, שמירה ואבטחה, שירותי ניקיון, פרסום, ייעוץ ניהולי, שירותי תעסוקה, תיקון מכונות והוצאה לאור של עיתונים וספרים. מדדים לענפים נוספים נמצאים בתהליך פיתוח. מדדים אלה משמשים לחישוב התפוקה במחירים קבועים בחשבונאות הלאומית וכן למשתמשים חיצוניים וחוקרים.

קישורים לאתרי הארגונים הבין-לאומיים

OECD -

Organization for Economic Co-operation and Development

EU-

European Union

UNSD -

United Nations Statistics Division

UNECE -

United Nations Economic Commission for Europe

IMF-

International Monetary Fund

The World Bank

ILO -

International Labor Organization

סטטיסטיקה על גלובליזציה בכלל וייצור גלובלי בפרט

בשנים 2007 עד 2014 עמלו צוותי עבודה בין-לאומיים על שיפור הסטטיסטיקה בנושא הגלובליזציה בפעילות הכלכלית. העבודה התבצעה במסגרת המשלחת הכלכלית של האו"ם באירופה (UNECE), ובהשתתפות הארגונים הבין-לאומיים המובילים: היחידה הסטטיסטית של האו"ם בניו יורק (UNSD), היחידה הסטטיסטית של האיחוד האירופי (Eurostat), קרן המטבע הבין-לאומית (IMF), ארגון הסחר העולמי (WTO) והארגון לשיטות פעולה ופיתוח כלכלי (OECD).

גב' סולי פלג, ראש אגף בכיר מקרו-כלכלה, בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (עד מועד פרישתה בשנת 2012), הוזמנה להצטרף לצוותי עבודה אלו ולייצג את ישראל יחד עם נציגים מהמדינות: ארה"ב, הממלכה המאוחדת, קנדה, הולנד, פינלנד, אירלנד ונורווגיה.

עם תוצרי עבודתם נמנו שני מדריכים, המדריך הראשון: [The Impact of Globalization on National Account](#) שעוסק בכלל הפעילות הכלכלית המושפעת מגלובליזציה. גב' פלג כתבה את הפרק העוסק בתנועה בין-לאומית של עובדים, והשתתפה בכתיבת פרק על עסקאות בין-לאומיות בקניין רוחני.

ישראל היא גורם מוביל בפיתוח ההמלצות הבין-לאומיות למדידת מחקר ופיתוח, והסטטיסטיקה שמפיקה הלמ"ס בתחום מפותחת יחסית לזו שברוב המדינות. מחקר ופיתוח הם החלק העיקרי במוצרי הקניין הרוחני בחשבונות הלאומיים, לכן גב' פלג התבקשה לכתוב פרק שעוסק בבעלות על מוצרי קניין רוחני כחלק מהייצור הגלובלי במדריך השני: *Guide to Measuring Global Production*. המדריך מתוכנן לצאת לאור בתחילת שנת 2015.

עבודתה המקצועית של הלמ"ס בפורומים בין-לאומיים לפיתוח הסטטיסטיקה על גלובליזציה נמשכת, והיא זוכה להערכתם של עמיתים בארגונים הבין-לאומיים ובלשכות סטטיסטיות בעולם.

מסחר בין-לאומי בסחורות ושירותים בעידן הגלובליזציה

המסחר הבין לאומי בסחורות ובשירותים עבר, בעידן הגלובליזציה, שינויים רבים כתוצאה מהרחבת הנגישות למקומות רבים ברחבי הגלובוס, וכתוצאה מהאפשרויות להפחית עלויות ולהגדיל רווחים באמצעות פריסת שרשרת הייצור על פני כמה מדינות. הגלובליזציה הביאה עמה אתגרים חדשים לעולם בכלל ולישראל בפרט, גם בתחום הסטטיסטיקה. נשאלת השאלה מהי התרומה של הייצור הגלובלי לכלכלת ישראל, ואיך לשקף זאת בסטטיסטיקה של מדינת ישראל. זהו אחד הנושאים שישראל ומדינות נוספות, העלו בשנת 2014, על סדר יומה של קבוצת העבודה של ה-OECD העוסקת במסחר בין-לאומי בסחורות ובשירותים (Working Party on Trade in Goods and Services Statistics).

שאלון סקר ייצוא ויבוא שירותים מהווה מקור לנתוני המסחר הבין-לאומי של השירותים העסקיים של ישראל. השאלון נבנה והותאם למענה על דרישות הדיווח המוכתבות במדריכים הבין-לאומיים החדשים: המדריך של מאזן התשלומים (BMP6) והמדריך של המסחר הבין לאומי בשירותים (MSITS2010).

גב' צופיה פישמן מתחום מאזן תשלומים ומסחר בין-לאומי בלמ"ס, הציגה את האתגרים שבמדידת הייצור שנעשה באמצעות קבלני משנה בחו"ל: איתור זיהוי החברות, שיוך הבעלות על המלאי בחו"ל, ואופן הסיווג של מוצר טכנולוגי המיוצר בחו"ל – האם מדובר בסחר בסחורות או בשירותי ייצור?

ההצגה עוררה התעניינות רבה מצד נציגי המדינות ובעקבות מפגש זה, הוקמה קבוצת עבודה (IRG1 (Informal Reflection Groups) בנושא Merchenting and goods for processing ארה"ב, גרמניה, דנמרק, הולנד, בלגיה, שוודיה וישראל. הקבוצה תוסיף לדון ולהעמיק בנושא, תציף בעיות ותציג פתרונות אפשריים, ולאחר מכן תקדם את הנושא בקרב מדינות ה-OECD. במפגש הבא שיתקיים במרס 2015, תציג הקבוצה את התקדמותה ותשתף את יתר המדינות בידע שנצבר.

קישורים לאתרי הארגונים הבין-לאומיים

WHO - World Health Organization

UNESCO - United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

FAO - Food and Agriculture Organization

ITU - International Telecommunication Union

קישורים נוספים

[ישראל ב-OECD](#)
[עלונים קודמים](#)

GLOSSARY OF STATISTICAL TERMS

Choose an option to look up statistical terms and definitions

SEARCH FOR A DEFINITION:

ALL WORDS ANY WORDS

FOR COMPLEX SEARCH CRITERIA

BROWSE ALPHABETICALLY:

A . B . C . D . E . F . G . H . I . J . K . L . M

N . O . P . Q . R . S . T . U . V . W . X . Y . Z

רואים עולם – מילון המונחים הסטטיסטי של ה-OECD

[המילון](#) מכיל מערך נרחב של מונחים והגדרות שנאספו מההנחיות וממדריכים של הארגונים הבין-לאומיים, כמו האו"ם, ארגון העבודה העולמי, יורוסטאט, קרן המטבע הבין-לאומית וה-OECD.

המילון הוא חלק אינטגרלי ממערכת המידע הסטטיסטי המוצג באתר ה-OECD, והוא נועד להקל על איסוף נתונים עקבי ובר השוואה מהמדינות השונות ועל ידי חטיבות שונות בתוך הארגון. המילון מאפשר סטנדרטיזציה והרמוניזציה בין הלשכות הסטטיסטיות והארגונים הבין-לאומיים המספקים את הנתונים.

חיפוש ההגדרות במילון נעשה באמצעות מלל חופשי או בסדר אלפאביתי.